

<https://www.volkskrant.nl/beter-leven/herfstbladeren-op-de-stoep-dit-kun-je-er-het-beste-mee-doen~bf0b3373/#:~:text=Als%20er%20maar%20weinig%20blad,in%20de%20eventuele%20groenbak%20gooien.>

BETER LEVEN

Herfstbladeren op de stoep? Dit kun je er het beste mee doen

Het herfstseizoen vult trottoirs en tuinen met gele, oranje en bruine bladeren. De vervuilende bladblazer is uit den boze, maar wat moet je dan wel aan met de bladeren? ‘Dode blaadjes zijn de bonus van de natuur.’

Jean-Pierre Geelen 2 november 2022

Beeld Sophia Twigt

Het is weer zover: de blaadjes vallen van de bomen. Niets om somber van te worden, al lijkt het jaarlijkse herfstfenomeen sommige tuiniers tot wanhoop te drijven. Hele legers bladblazersoldaten trekken deze weken weer door de straten om met ronkende motoren de vijandelijke bladval te verslaan met stormkracht 10.

‘Bladblazers zijn kinderspeelgoed’, zegt ‘tuinschrijver’ Romke van de Kaa (naast boeken schrijft hij voor het *AD*). En dan vooral speelgoed voor grote jongetjes. ‘Nooit heb ik een vrouw met een bladblazer in de weer gezien’, zegt Van de Kaa. Hij vindt het gebruik overbodig: ‘Tenzij je als gemeentereiniger hele straten moet schoonblazen, maar voor ieder ander is het onzin.’

Ter zake: wat moet de tuinier aan met de herfstblaadjes? Zoveel mogelijk laten liggen, daar zijn deskundigen het er wel over eens. Zeker in deze tijd van klimaatverandering en droge zomers. Verteerde herfstblaadjes leveren de volgende zomer een humuslaag op, die als een spons het water zal vasthouden. Herfstblaadjes als remedie voor de droogte dus.

Bladerdeken

Er zijn veel meer voordelen. Een laag bladeren isoleert, waardoor planten beter tegen winterkou kunnen. ‘Dode blaadjes zijn de bonus van de natuur’, zegt Romke van de Kaa. ‘Afgevallen bladeren zijn enorm belangrijk voor het leven in de bodem en de strooisellaag. En daarmee goed voor de biodiversiteit in je tuin.’

Beestjes zijn er blij mee. Duizendpoten, nematoden (kleine wormpjes) en springstaarten (zeer kleine insecten) bijvoorbeeld. Oftewel ‘al dat kleine grut dat net of niet met het blote oog te zien is’, zoals Van de Kaa het omschrijft. Die beestjes zijn belangrijk voor het omzetten en de afbraak van blad. Het eindresultaat: humus voor de planten, die daarvan opbloeien.

Nog een voordeel: ‘Hoe meer blad je laat liggen, hoe groter de wormenpopulatie, en des te minder (kunst)mest je nodig hebt voor je tuin’, zegt Van de Kaa. Daarnaast zijn er grotere dieren die profiteren van het blad. Egels en muizen bijvoorbeeld, die zich erin verstoppen of overwinteren.

Maar herfstblaadjes hinderen de mens (en anders wel de Spoorwegen), toch? Zeker, ook Van de Kaa heeft oog voor de praktische bezwaren tegen blaadjes. Op stoepen en paden moet je ze zeker verwijderen, erkent hij. Anders bestaat de kans op gemene uitglijders, met alle risico's van dien.

Ook op het gazon kunnen bladeren de fotosynthese van gras, en daarmee de groei van gras, remmen. Maar in het aangeharkte Nederland wordt daar vaak te dramatisch over gedacht: 'Het is alleen een bezwaar als bladeren als een deken over de grasmat liggen. Als er maar weinig blad ligt, kan dat weinig kwaad', aldus de tuinschrijver. Bij overlast kun je het beste aanharken en in de borders (of in de gemeentelijke bosjes) strooien of op de composthoop of in de eventuele groenbak gooien.

Ook de vijver is een punt van aandacht. Het rottingsproces van dode bladeren onttrekt zuurstof aan het vijverwater, en bedreigt daarmee elk leven in die vijver - tot de goudvissen aan toe. Elk voorjaar schoonmaken, is de remedie. 'Best een leuk werkje', aldus Van de Kaa.

Andijvie

Voor de moestuin ligt alles anders. Van de Kaa doceert: 'In de basis bestaan twee soorten compost: de bacteriedominante en de schimmeldominante. Die laatste categorie ontstaat bij het composteren van bruin materiaal als takken en verdorde bladeren en grassen. Die compost is gunstig voor bomen en struiken. Maar in de moestuin staan groenteplanten, en die houden meer van de bacteriedominante compost. Die ontstaat door groen materiaal als vers gewied onkruid of net gemaaid gras.' Sla en andijvie gaan er lekker op.

Nog wat weetjes voor de herfstharker: blad van linde, magnolia, prunus en eik verteert sneller dan van beuk, plataan of hultst. In een composthoop gaat compostering sneller dan wanneer je blaadjes in de tuin laat liggen. Dat komt door de hogere temperatuur in een hoop.

Een misverstand: veel tuiniers menen dat eikenblad niet op de composthoop hoort, omdat het slecht zou composteren en eikenbladeren te veel looizuur zou bevatten. Van de Kaa: 'Dat laatste is wel waar, maar die

zuurgraad is te regelen door kalk aan de composthoop toe te voegen. Het is ook niet zo dat looizuur slecht voor planten is. Je ziet onder eikenbomen vaak meer planten groeien dan onder beuken en kastanjes, al heeft dat misschien ook te maken met de hoeveelheid licht en vocht daar. Eikenblad composteert in elk geval vrij snel. Het is de volgende lente al vergaan, terwijl plataanbladeren dan nog kraken als je eroverheen loopt.'

Harken mag dus, maar met mate en beleid. En zonder bladblazer.